

АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБИ В АНТИБІОТИКАХ НА ПЕРІОД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Олійник С.П.

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, м. Львів

Постановка проблеми в загальному вигляді. Аналіз техногенно-екологічної обстановки в Західному регіоні України показує, що існує висока ймовірність виникнення на його території надзвичайних ситуацій (НС) природного і техногенного походження із значною кількістю постраждалого населення, для надання медичної допомоги і лікування якого виникне одномоментна потреба в значній кількості антибіотиків. Проте, методи визначення переліку і потреби в антибіотиках для лікування інфекційних хворих у період ліквідації наслідків НС відсутні як на регіональному, так і на загальнодержавному рівні.

Мета роботи. Розробка алгоритму проведення досліджень для визначення потреби в антибіотиках на період ліквідації наслідків НС медико-біологічного походження на регіональному рівні.

Методи дослідження. У процесі дослідження використовувалися: метод узагальнення, імітаційного моделювання і методи математичної статистики. Об'єктами досліджень були: Формулярний довідник з використання протимікробних та антигельмінтних засобів, затверджений Наказом МОЗ № 516 від 05.09.2008 р; база клінічних протоколів для лікування інфекційних захворювань, затверджених МОЗ України.

Результати дослідження. Нами розроблений алгоритм проведення досліджень для визначення потреби в антибіотиках на період ліквідації наслідків НС медико-біологічного походження на регіональному рівні, який включає в себе ряд послідовних етапів. До них належать: науково обґрунтований прогноз інфекційної захворюваності серед населення регіону, викликаній негативним впливом чинників НС у даному регіоні; визначення переліку антибіотиків і їх лікарських форм, необхідних для лікування інфекційних хворих; визначення потреби в антибіотиках, необхідних для лікування інфекційних хворих.

На першому етапі досліджень визначають перелік інфекційних хвороб, які можуть виникнути у даному регіоні шляхом аналізу наступних чинників: наявність природних осередків та вогнищ інфекційних захворювань і носіїв серед населення регіону; наявність умов для масового розмноження носіїв і переносників інфекційних захворювань та зберігання їх збудників у навколишньому середовищі; стан мережі закладів охорони здоров'я і рівень медичного обслуговування населення, що впливають на своєчасність та повноту проведення заходів з локалізації та ліквідації заносних вогнищ інфекційних хвороб; тривалість інкубаційного періоду і безсимптомного носійства, здатність збудників перебувати тривалий час у зовнішньому середовищі та інші клініко-епідеміологічні особливості кожної з хвороб.

На другому етапі визначають перелік антибіотиків і їх лікарських форм шляхом вивчення клінічних протоколів і схем лікування інфекційних хворих. Нами проведений аналіз бази клінічних протоколів для лікування інфекційних захворювань за 35 нозологічними формами і визначені 24 антибіотики, які належать до груп: пеніцилінів - 4, макролідів - 3, аміноглікозидів - 3, тетрациклінів -2, цефалоспоринів -5, карбопенемів -2, хлорамфеніколів -2, хінолонів -1, інших груп -2.

На третьому етапі визначають потребу у протимікробних лікарських засобах групи антибіотиків, необхідних для лікування інфекційних хворих у даному регіоні за формулою:

$$R_k = \left(\sum_{j=1}^n R_{1jk} + \sum_{j=1}^n R_{2jk} \right) - \sum_{j=1}^n R_{3jk} ;$$

де: R_k - потреба регіону в антибіотиках k-ої номенклатури для лікування інфекційних хворих; R_{1jk} - потреба в антибіотиках k-ої номенклатури для лікування стаціонарних інфекційних хворих j-го споживача; R_{2jk} - потреба в антибіотиках k-ої номенклатури для лікування постраждалого населення j-го споживача; R_{3jk} – фактична наявність антибіотиків k-ої номенклатури у j-го споживача.

Висновок. Розроблений нами алгоритм може бути використаний для визначення потреби в антибіотиках для надання медичної допомоги і лікування постраждалого населення в умовах ліквідації наслідків НС медико-біологічного походження.